

Samen beslissen met ouderen in de langdurige zorg thuis: fase 1 afgerond!

Bij ZZG Zorggroep is eind vorig jaar een project gestart om te onderzoeken hoe de methodiek **Persoonsgericht Samen Beslissen met ouderen** in de langdurige zorg thuis kan worden ingevoerd. De eerste ervaringen van wijkverpleegkundigen en zorgtrajectbegeleiders zijn positief:

“Als je de mensen zelf laat vertellen wat zij belangrijk vinden in hun leven, wordt het een interessanter gesprek, dat ook nog eens veel leuker is.”

Fase 1 (van de 4) is nu afgerond: hoog tijd voor een update!

WAT IS PERSOONSGERICHT SAMEN BESLISSEN?

Bij Persoonsgericht Samen Beslissen met ouderen gaat het erom dat ouderen, naasten en zorgverleners samen keuzes maken over zorg en ondersteuning. Het verschil met het ‘gewone’ Samen Beslissen is dat het uitgangspunt niet de ziektes/aandoeningen zijn van de cliënt, maar juist wat ertoe doet in iemands leven. De focus is dus anders. De oudere heeft zich thuis voorbereid door het invullen van een speciale vragenlijst: de Samen Beslis Hulp. In een gestructureerd gesprek volgt de zorgverlener vier fases waarin samen beslissingen worden genomen over wat er nodig is aan zorg en ondersteuning.

WAAROM IN DE LANGDURIGE ZORG THUIS?

Op basis van onderzoek bij poli's Geriatrie én bij huisartsenpraktijken, blijkt dat het werken volgens deze methodiek betere gesprekken oplevert. Daarnaast kom je als zorgprofessional sneller to the point en levert het meer werkplezier op.

Zou deze methodiek ook toe te passen zijn in de langdurige zorg thuis? Om te onderzoeken hoe deze aanpak werkt in de langdurige zorg thuis en wat de effecten daarvan zijn, is daarom eind 2024 een project gestart – met subsidie van ZonMw - bij ZZG Zorggroep, samen met HAN, Vilans en Radboudumc.

Lees meer: Samen Beslissen, wijkverpleging aan zet!

PERSOONSGERICHT SAMEN BESLISSEN: WIJKVERPLEGING AAN ZET!

Met: enthousiaste Wijkverpleegkundigen, VIG-ers en ZorgTrajectBegeleiders uit ZZG-Zorggroep teams wijkverpleging LZ - Heumen, Wijchen en Groesbeek

Waardevolle zorg?
Meer ouderen, minder zorgverleners?
Werkplezier?

Persoonsgericht Samen Beslissen bestaat uit:

- Gespreksmodel voor zorgverleners
- Samen Beslis Hulp voor ouderen
- Implementatiewijzer

[Lees meer >](#)

PROJECT:

ZZG-Zorggroep:

- Gebiedsondersteuner & 3 duo's uit 3 teams

HAN, Vilans en Radboudumc:

- Onderzoek & veranderekunde
- 3 jaar
- Start 1 okt 2024

FASE 1

Het kernteam gaat aan de slag om de Samen Beslis Hulp en de E-learning voor Samen Beslissen aan te passen voor de wijkverpleging. Elke zorgverlener werkt samen met een maatje uit het eigen team. Zij volgen zelf de E-learning en testen de Samen Beslis Hulp bij enkele cliënten en hun naasten uit. Samen leveren we een 1e versie van de aangepaste toolbox voor de wijkverpleging op.

1

START

FASE 2

De duo's gaan aan de slag met de Samen Beslis Hulp en de E-learning in hun eigen team. Zij zijn het aanspreekpunt voor collega's die vragen hebben en werken samen met de onderzoekers van de HAN om in kaart te brengen wat de ervaringen in het team en bij hun cliënten en diens naasten zijn. Zijn er nog aanpassingen nodig? De toolbox wordt aangescherpt.

2

FASE 3

In deze fase worden de Samen Beslis Hulp en de E-learning ook in de andere 5 teams geïmplementeerd, met behulp van de toolbox. De gebiedsondersteuner is eerste aanspreekpunt voor deze teams, de ervaren duo's denken vanuit hun ervaring mee op de achtergrond met hun collega's. Binnen de eerste teams bewaken de duo's de borging van de nieuwe werkwijze en blijven ze samenwerken met de onderzoekers van de HAN die de impact van de nieuwe werkwijze onderzoeken.

3

FASE 4

In deze fase staat borgen, verspreiden en opschalen centraal. Hoe wordt de nieuwe werkwijze bij ZZG zorggroep verankerd? In het inwerkprogramma, bij het kwaliteitsbeleid en op leerplein Capp 12. Samen met de andere kernteam leden delen de duo's hun ervaringen in bijv. de leergemeenschap Wijkverpleging HAN en op relevante congressen of symposia. Want... zij zijn inmiddels super ambassadeurs!!

4

EINDE

Fase 1

Wat hebben we bereikt?

Het project bestaat uit vier fases. Bij de start is een kernteam samengesteld van zorgverleners (ambassadeurs), onderzoekers, een clientvertegenwoordiger en projectleiders. Dit kernteam is aan de slag gegaan om de **Samen Beslis Hulp** aan te passen op de praktijk van de langdurige zorg thuis. Dit is een vragenlijst die ouderen voorafgaand aan een intake- of evaluatiegesprek invullen, zo nodig met hun naaste. Hierin geven ze aan wat belangrijk is voor hen in hun leven, wat hun doelen zijn en wat ze willen bespreken met de (wijk)verpleegkundige of zorgtrajectbegeleider.

Ze hebben hiervoor feedback gevraagd aan cliënten, naasten en zorgverleners. Ook is de Samen Beslis Hulp in een aantal gesprekken met ouderen uitgetoetst. In de nieuwe versie van de Samen Beslis Hulp is dit verwerkt.

Omdat het bij langdurige zorg thuis vaak gaat om mensen met dementie, zijn naasten ook meer gesprekspartner bij het Samen Beslissen. Daarom is een **speciale folder voor mantelzorgers** ontwikkeld, zodat zij hun naaste goed kunnen ondersteunen bij het invullen van de Samen Beslis Hulp.

Ook de bestaande **e-learning** is aangepast op de praktijk in de langdurige zorg thuis en er is een eerste versie van de **toolbox (een implementatiewijzer)** gemaakt. Daarbij is gekeken hoe Persoonsgericht Samen Beslissen kan worden ingebed in de dagelijkse praktijk.

WIE DENKEN ER NOG MEER MEE?

Er is ook een bijeenkomst geweest met **een focusgroep** om te onderzoeken hoe 'Persoonsgericht Samen Beslissen' aansluit op het huidige beleid en initiatieven in de organisatie van ZZG en in de regio. Denk aan bijvoorbeeld proactieve zorgplanning, sociaal arrangeren, Omaha System, het verpleegkundig adviesgesprek of het Easycare assessment. Aan deze focusgroep namen o.a. beleidsmedewerkers en managers deel. Daarnaast is er een Expert- en Opschalingsgroep (EOG) samengesteld met vertegenwoordigers uit de regio en van landelijke organisaties om enerzijds expertise in te brengen en anderzijds om kansen voor opschaling te verkennen. De EOG is inmiddels één keer bijeen gekomen.

Samenvattend hebben we nu na deze 1e fase:

- Verbeterde Samen Beslis Hulp voor cliënten langdurige zorg thuis
- Folder Samen Beslissen voor mantelzorgers van mensen met dementie
- E-learning voor teams langdurige zorg thuis
- Implementatie-toolbox voor teams langdurige zorg thuis (eerste opzet)
- Inzicht in aandachtspunten voor de projectuitvoering en toekomstige opschalingskansen (EOG en Focusgroep)

ERVARING ZORGTRAJECTBEGELEIDER/WIJKVERPLEEGKUNDIGE: 'JE KRIJGT EEN HEEL ANDER GESPREK'

Patricia Jaspers, zorgtrajectbegeleider/wijkverpleegkundige bij ZZG Groep Mook-Molenhoek, heeft als één van de eersten het gespreksmodel Persoonsgericht Samen Beslissen uitgetest en is enthousiast. "Je krijgt een heel ander gesprek. Ik dacht dat ik Samen Beslissen al lang toepaste, maar blijkbaar deed ik dat eigenlijk niet. Eerst het verhaal van een client horen is heel belangrijk; wij gaan vaak al snel invullen voor iemand. Ik merk nu hoe belangrijk het is om te luisteren. Ik ga door het gespreksmodel zelf ook anders luisteren. Als je de mensen zelf laat vertellen wat zij belangrijk vinden in hun leven, wordt het een interessanter gesprek, dat ook nog eens veel leuker is."

Belangrijk is dat de oudere (en zijn partner of familielid) zich voorbereidt op het gesprek en bepaalt wát voor hem of haar belangrijk is in het leven en welke onderwerpen hij of zij wil bespreken met de wijkverpleegkundige. Dat kan door vooraf de Samen Beslis Hulp in te vullen. Patricia vertelt hoe zij daarna het gesprek aan kon gaan: "Ik kon de ingevulde vragenlijst even bekijken en het daarna met de oudere bespreken. Ik had een ander gesprek: ik kon veel meer aansluiten op de leefwereld van de mensen. Vaak kom ik binnen en dan hoor ik direct wat er aan de hand is. Onder tijdsdruk denk ik dan vaak al snel in oplossingen. Door het gesprek kreeg ik inzicht in het brede verhaal: dan kom je ook tot andere keuzes. Je kunt veel meer de diepte in gaan. Het onderwerp valgevaar kwam nu bijvoorbeeld in het gesprek naar voren. De partner van de oudere maakte zich daar zorgen over. Samen kun je dan kijken wat er mogelijk is om vallen te voorkomen. Ik heb nu de waarde van Persoonsgericht Samen Beslissen gezien: mensen voelen dat ze gehoord worden."

HOE VERDER?

We zijn inmiddels gestart met fase 2: de implementatie in drie teams langdurige zorg. Hierin wordt de Samen Beslis Hulp, de werkwijze en de e-learning uitgetest. Daarbij onderzoeken we haalbaarheid van de methodiek in deze context en de eerste effecten. De ervaringen van zowel ouderen en naasten als (wijk)verpleegkundigen en zorgtrajectbegeleiders worden verzameld en gedeeld met de onderzoekers. Zo nodig passen we de Samen Beslis Hulp en de e-learning aan. We scherpen ook de toolbox en de werkwijze aan.

Zo werken we stap voor stap naar persoonsgerichte zorg die écht aansluit bij wat ouderen belangrijk vinden.

VRAGEN?

Uiteraard houden we je op de hoogte van de vorderingen. Heb je vragen? Mail ons:

Annemarie Koopman, projectleider: a.koopman@vilans.nl

Ruth Pel, bijzonder lector Samen Beslissen met ouderen: ruth.pel@han.nl

Betrokken organisaties:

Radboudumc

Met subsidie van:

